

A Levéltári Szakfelügyelet 2025. évi Ellenőrzési Terve

A levéltári szakfelügyelet 2025. évi ellenőrzési programját a vezető szakfelügyelő, kilenc közlevéltári szakfelügyelő, két magánlevéltári szakfelügyelő, valamint a szakfelügyeleti titkár látja el.

1. Közlevéltárak

A Levéltári Szakfelügyelet 2025-2029 közötti Stratégiai Tervével összhangban a 2025. évi ellenőrzés célja alapvetően a levéltári belső feldolgozó munka, különösen a rendezés, segédletkészítés, adatbázis-építés, illetve a kutatószolgálat meghatározott kérdéseinek vizsgálata.

Az éves közlevéltári vizsgálat tárgya

A szakfelügyelet 2025-2029 közötti stratégiai tervének megfelelően a 2025. évi ellenőrzés alapvetően a levéltári rendezési, segédletkészítési munka egyes kérdéseinek, illetve a kötelező levéltári nyilvántartások vezetésének a vizsgálatát célozza a 27/2015 (V.27.) EMMI rendelet (R.) előírásai alapján. Ennek keretében a szakfelügyelők – előre megküldött kérdőívek, valamint az ezután történő helyszíni vizsgálat alapján – a következő területeket vizsgálják az illetékességükbe tartozó levéltárakban.

- A Levéltár elkészítette-e a szakmai követelményrendelet 4/A §-a szerinti stratégiai tervet? Ha igen, mit tartalmaz a terv a rendezésre, segédletkészítésre vonatkozóan? Milyen mértékben sikerül a tervben megfogalmazott célokat teljesíteni. Ha nincs stratégiai terve az intézménynek, mikorra várható annak elkészítése?
- Létezik-e intézményi koncepció, stratégia vagy több éves átfogó terv kifejezetten a rendezés, a segédletkészítés és/vagy az adatbázis-építés céljaira és módszereire, ütemezésére vonatkozóan?
- Mennyi a rendezetlen, az alap-, a közép- és a darabszinten rendezett iratanyag mennyisége és aránya? Mennyit változott ez az elmúlt öt évben?
- A vizsgált időszakban, vagyis 2020 és 2025 között milyen fontosabb rendezési munkálatok zajlottak a levéltárban? Mi volt ezen rendezéseknek az oka? Milyen rendezési elvet követtek? A rendezések szabályossága és dokumentáltsága.
- A rendezési munkálatokat jóváhagyott rendezési tervek alapján végzik a levéltár munkatársai? Teljesültek-e a R. 27. § (2)-(3) bekezdésének előírásai?
- Milyen mennyiségű iratanyagon végeztek ellenőrző, alapszintű, középszintű, illetve darabszintű rendezést az elmúlt öt évben?

- Zajlott-e levéltári selejtezés a vizsgált időszakban? Ha igen, hány alkalommal és milyen mennyiségben? A levéltári selejtezés során betartották a R. 28.§-ában foglalt előírásokat?
- Szabályosan vezetik-e a levéltárban a R. 30.§ (2) bekezdésben foglalt nyilvántartásokat?
- Amennyiben a R. 31. §-a szerint elektronikusan vezetik a nyilvántartásokat, teljesülnek-e az itt megfogalmazott követelmények?
- Teljesülnek-e a R. 32. § (2) bekezdésében megfogalmazott követelmények, mely szerint a közlevéltár az elektronikusan vezetett törzskönyvi nyilvántartást az MNL részére minden év február 28-áig átadja?
- Az iratanyag hány százaléka rendelkezik fondossziéval illetve raktári nyilvántartással?
- Szabályosan vezetik-e a fondossziékat, illetve szabályosan készülnek-e a raktári nyilvántartások?
- Vezetik és közzéteszik-e a levéltárban a fondokról és állagokról készült leírást a R. 40.§-a szerint?
- Milyen levéltári adatbázisok készültek a vizsgált időszakban? Mi jellemzi ezeket az adatbázisokat tartalmi, technikai és nyilvánossági szempontból?

Az éves vizsgálat eredményéről a szakfelügyelők levéltáranként külön jelentést készítenek, melyet észrevételezés céljából megküldenek a levéltárvezetőnek. A végleges, esetleges észrevételekkel ellátott jelentés két eredeti példányát legkésőbb 2025. október 31-ig megküldik a vezető szakfelügyelőnek. A vezető szakfelügyelő legkésőbb év végéig megküldi a jelentést a levéltár fenntartójának.

2. Nyilvános magánlevéltárak

A nyilvános magánlevéltárak teljes körét három év alatt ellenőrzi a szakfelügyelet ugyanazon tematika alapján. Ebben a hároméves ciklusban az alábbi témákat vizsgáljuk:

- Változások és átalakulások a kutatószolgálat területén az elmúlt 10 évben. Kutatási szabályzatok változása, kutatói gyakorlatok esetleges átalakulása, digitális és hagyományos kutatási formák hangsúlyváltozásai. Mennyiben és hogyan teljesülnek a 27/2015 (V.27.) EMMI rendelet 41-45. §-ában megfogalmazott, illetve a jogszabály szerinti egyéb kutatószolgálati követelmények?
- Levéltári segédletek készítése a szakmai követelményrendelet 40.§-a szerint. Levéltári adatbázisok építése, azok állapota, jellemzői, tárolási formái.
- Segédletek, adatbázisok közzététele az intézmény honlapján vagy egyéb tárhelyeken.
- A köziratok átvételének helyzete a Levéltárban, iratkezelés felügyelete a köziratot képző intézményekben.

2025-ben ellenőrzendő nyilvános magánlevéltárak:

- Ciszterci Nővérek Boldogasszony Háza Monostora Levéltára, Kismaros
- Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegyei Levéltár, Debrecen
- Egri Főegyházmegyei Levéltár, Eger
- Hajdúdorogi Görögkatolikus Metropóliai Levéltár, Debrecen
- Jézus Társasága Magyarországi Rendtartományának Levéltára, Budapest
- Piarista Rend Magyar Tartománya Központi Levéltára, Budapest
- Váci Püspöki és Káptalani Levéltár, Vác
- Baptista Levéltár
- Evangélikus Országos Levéltár
- Magyarországi Református Egyház Zsinati Levéltára
- Orosházi Evangélikus Gyülekezet Levéltára
- Politikatörténeti és Szakszervezeti Levéltár
- Szarvas-Ótemplomi Evangélikus Egyházközség Levéltára
- Kecskeméti Református Egyházközség Levéltára
- Hódmezővásárhely-Ótemplomi Református Egyházközség Levéltára.

A szakfelügyelő az év során az érintett levéltárban személyes látogatást tesz és a fent megadott szempontok alapján megvizsgálja az intézmény tevékenységét. Látogatásának eredményéről jelentést készít, melyet – a levéltárvezető esetleges észrevételeivel együtt – elkészülte után azonnal, de legkésőbb **2025. október 31-ig** két eredeti, aláírt példányban megküld a vezető szakfelügyelőnek.

A vezető szakfelügyelő legkésőbb 2025. december 31-ig megküldi a fentiek szerint lefolytatott vizsgálatokról készült jelentést a levéltár fenntartójának.

Budapest, 2025. március 10.

Dr. Cseh Gergő Bendegúz
levéltári vezető szakfelügyelő